118. številka. Ljubljana, v sredo 24. maja. XV. leto, 1882.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer,** izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba".

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 24. maja.

Kadar bode komu izmej naših zanamcev pripala naloga, pisati in obrisovati zgodovino našega narodnega probujenja, naše dolgotrajne borbe za narodni obstanek in razvoj, za pridobitev vseskozi naravnih, a vender nam zavidno zanikovanih pravic, ne bode mu treba raziskovati diplomatičnih listin in dopisov, ampak vsakdanja časnikarska literatura in v njenih predalih nakopičena tvarina zadostovala bode, da svojim vrstnikom s fotografično natančnostjo stavi pred oči, kake so bile razmere proti koncu devetnajstega stoletja, kaka podlost in frivolnost, da ne rabimo strožjega, a povsem opravičenega izraza, je bila takrat uzor nekaterim krogom.

Pri popisovanji borbe mej nami in mej našimi nasprotniki, ki, kakor kameleon barve, spreminjajo leto za letom svoja strankarska imena, ž njimi pa tudi svoja načela, da bi prišli skoro v zadrego, katero ime je pravo in pristno, navajati mu bode tudi sredstev, katera so služila našim političnim protivnikom. In pri tej točki se bode vsopel bodoči zgodovinopisec, kajti preiskovaje naš sedanji položaj, iztraževal bode opravičenost nasprotno si stoječih zahtev, njih etično-nravstveno zaslombo in prišel brezdvomno do zaključka, da sredstva nasprotnikov nijso bila nikakor plemenita, temveč popolnem zavrgljiva, in obžaloval bode dobo, v katerej je bilo pripuščeno kaj tacega.

Razkril bode svetu, da so v našej dobi živeli nekateri časniki ob samih lažeh, sumničenji, ob zavratnem obrekovanji in da se je še tako zaničljivo in nesramno orožje odobravalo zaradi možnega ali nemožnega uspeha.

In če bode pričel, exempli gratia, navajati posamna fakta, imel bode na razpolaganje zares ogromnega gradiva. Pripovedoval bode, kako je lakomen časnikarsk pisač — za dva solda vrsto — svoje laži prodajal v časnik „Tagespost" in „Deutsche Zeitung" in v liste sploh, ki so še bili odprti njegovemu semitskemu značaju in mišljenju, kako je grdil mesto, v katerem je živel in kako so mu celo pritrjevali njegovi politični gojitelji. Navel bode, kako je ta brezznačajni časnikarski težak poročal o neredih v Ljubljani pri priliki volitve v mestni zbor, o katerih neredih pa razen njega nihče nič vedel nij — kako je obširno razlagal zaroto narodnjakov proti nemškej komandi pri požarnej straži, katera slednja pa je pri javnem zboru priznala sama, da je vse le zlagano, kar je jako naravno, ker se mi narodnjaki za požarno stražo ne zavzemamo posebno, ker goji večina mej nami prepričanje, da je najboljša požarna bramba nazadnje le — asekuranca, katera nam za gotov denar prav rada postreže v našem jeziku.

Naštevaje na dalje brezštevilne laži in izmišljetine po raznih fakcijeznih listih izrekel bode bodoči zgodovinopisec svoje in svojih vrstnikov jako utemeljeno začudenje, kako je bilo mogoče, da so mej nami živeči someščani, katerim bi morala tudi na skrbi biti čast mesta in dežele, dopuščali in celo krohotno odobravali kaj tacega. In ko bode izvor tacemu početji izvajal se iz slepe strasti in nestrpnosti naših političnih nasprotnikov, katerim godi v dosego sebičnih namenov vsaka neresnica, laž in hudobno obrekovanje, — ko se bode dokazovalo, da je takrat zavladal neki posebni židovski, vsa prava zasmehujoči duh frivolnosti in zvijače, bode kot posledek izrekala se obsodba, da je stvar, kakor tudi stranka morala biti jako slaba, nenaravna in ničeva, katera se je zagovarjala in branila s tako podlimi in krivičnimi pripomočki!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. maja.

Vedno še nijmamo skupnega **finančnega ministra.** Nekaj časa govorili so ogrski listi silno skrivnostno o nekem mladem kandidatu iz aristokracije za to mesto, a imena zaradi njega pohlevnosti nijso hoteli imenovati. Zdaj pišejo, da tudi ta mož ne postane državni finančni minister, marveč da je zdaj največ upanja, da zasede ta prostor pl. Kallay, češ, da ima vse zmožnosti, katere treba imeti ministru, da premaga vse težave.

Nekateri dunajski listi oznanjajo svetu, da namerava nekaj mož osnovati tako zvano **ljudsko stranko.** Jutri imeli bodo ti možje v Josipovem predmestji Dunaja zborovanje, pri katerem bodo govorili dr. Fischhof, baron Walterskirchen in dr. Kronawetter. Listi vedó uže zdaj povedati, da bode ta stranka silno pomenljiva. Dr. Fischhof razgovarjal se je uže z odličnimi političnimi osobami, s Coroninijem, Wurmbrandom in Walterskirchnom.

V **ogrskej** zbornici nadaljevala se je včeraj debata o pacifikacijskem kreditu. Govoril je justični minister Pauler in se izjavil, da odločilni moment v vnanjej politiki ne leži v simpatijah, marveč v zdanjih interesih, kateri se v novejšem času kot vzdržanje evropskega ravnotežja manifestirajo ... Najti se je moralo sredstvo, katero interesom dinastije in narodu ob jednem ugaja. Tako sredstvo je bil berolinski mandat, katerega je naša monarhija

LISTEK.

Listi iz tujine.

XXIV.

Üskadar v malej Aziji na dan nebohoda 1882.

Na pravej pravcatej aziatskej zemlji, v drugem delu sveta sprehajoč nahajam se uže od jutra, in Ti pišem sledeče vrstice sedeč pri izvrstnem pravem Moka v orijentalno originalnej aziatskej kavarni. Upam, da jih bodeš sprejel še pred mojim dohodom, kajti mudil se bodem odhajajoč iz Carigrada še v Atenah, na otoku Krfu (Corfu) in konečno v Trstu.

Dolgo sem molčal in se ne oglasil, no kaj je uzrok bilo temu, omenil sem deloma v zadnjem netiskanem svojem listu, poslanem iz Bukurešta novega leta dan, opravičujoč se proti misli, da bi se me bila lotila ona bolezen, katerej po domače pravimo lenoba. Vlekla in vlekla se je brez moje krivde štrena mojih dopisov zamotajoča se vedno bolj in bolj in konečno se je zmešala popolnoma. Romala in romala so moja pisma, po dva, tri mesece, mnogo dalj tedaj, nego je treba, da se izvrši pot okolo zemlje, a to bogme, da me nij navduševalo nadaljevati skromnih svojih spisov. Po novem letu pa je mogočno jel šopiriti se v prostorih nekdaj nam odmenjenih brezkončni roman in z našo glorijo bilo je pri kraji.

Kljubu vsemu temu pa me ravno zdaj, ko sem za nekaj časa zapustil staro Evropo in sedim v sosednjej Aziji, živo obdaja spomin na domovino, na Vas drage prijatelje, katere bodem skoro zopet videl. Veseli me misel, da bodem skoro zopet videl Ljubljano, nekdaj belo, potem očrnelo, a zdaj, kakor mi je pisal prijatelj, zopet pobeljeno. V krogu prijateljev pomenili se bodemo o marsičem in iz potniške svoje torbe nešla se bode marsikatera zanimiva črtica o bivanji mojem v bratskej zemlji sevrnega strica, v katerej sem uže drugikrat preživel nekoliko prav prijetnih mesecev.

Poskusil bodem v red spraviti zapleteno štreno in v dnevniških črticah omeniti vse ono iz prešlih svojih potovanj, kar je posebno zanimivo in o čemer nijsem še imel prilike govoriti, posebno o dvakratnem potovanji v Rusijo, o bivanji v prestolici Magjarskej, o povratku iz Španjske skozi južno Francosko in o zadnjem neizmerno zanimivem potovanji iz Odesse čez Carigrad, kjer se zadržim pet dnij.

Namen pričujočih vrstic nij, da bi začel s popisom prezanimivega tega potovanja, o katerem hočem obširno pisati pozneje, nego samo pokazati, da tudi daleč od domovine, spominjam se je vedno rad, posebno zdaj, ko jej zopet sije prijaznejše solnce, bije tudi meni živeje srce in kličem „oj sijaj, sijaj solnce milo, na ljube domovine krilo!" Kajti vse brodenje križem sveta poštenega človeka ne more privesti do onega brezdomovinskega čuta, katerega bi nekateri tako radi imenovali kozmopolitizem. Kdor ne ljubi domovine svoje, težko, da bode ljubil kako stvar na svetu v pravem pomenu ljubezni.

Ako Ti za danes pridenem samo to, da jedini dan, katerega sem preživel v Aziji, preživel sem ga v društvu junaškega Črnogorca Save Aleši ča, možaka kacih 50 let, ki je v mnogih bitvah na Grahovem in drugje boril se proti Kader-paši in kakor mi je pravil, posekal handžarom sedem in dvajset turških glav. Zdaj nahaja se z mnogimi drugimi Črnogorci tu v Scutari in v Carigradu, kjer se pečajo z raznimi deli, posebno kamnosekarskimi. Pri čaši rujnega vinca, kar je bila posebna dobrota in skoro ne najti pri čisto mohamedanskem vina ne pijočem prebivalstvu, spominjal sem se drage domovine in pila sva s črnogorskim junakom na njeno zdravje v hramu necega Grka, kateri v grškem oddelu mesta sme točiti Božjo kapljico, kar je drugje strogo prepovedano. Kaj če to reči za vedno žejno, vina ali piva vajeno slovensko gobo, to si lahko misliš. Pri samej črnej kavi, vodi in limonadi je življenje malo preveč jednolično.

Na skoro svidenje tedaj na zemlji domačej.

Tvoj stari prijatelj

Josip Nolli.

sprejeti morala, če nij hotela dovoliti, da se ta mandat prenese drugej državi, kar bi bilo za nas lehko postalo usodno. Polonyi pa je bil mnenja, da Ogrska Bosno od začetka do denes smatra za pozicijo, ki se mora na vsak način obdržati.

Vnanje države.

Podunavsko vprašanje počasi napreduje, kajti od vseh stranij podajejo se popravki k Barrerejevemu predlogu.

Francoski finančni minister Leon Say vložil je demisijo. V njem izgubi zdanji kabinet mogočno podporo.

Dopisi.

Iz Cirknice 23. maja. [Izv. dop.] Bogme, da sledeče vrste, v katerih na kratko popišem izvršetek programa zadnje veselice 21. t. m. v našej čitalnici, nijso niti reklama niti prazno hvalisanje! Pri nas je močij precej in veselice so prilično goste; veliko dobrega smo čuli in mnogo lepega uže gledali. Ali redkokdaj se je razmeroma vršila številka za številko tako gladko in dovršeno, nego zadnji pot. In po vsakej pričalo je to trdenje glasno priznanje takrat premalo številnega občinstva, katero sploh ne siplje preradodarno „ploska in ploska“ zamán; pri njem je treba trdega zaslužka, kar je popolnoma prav, da se ne kvari pravi estetični okus! Najprej nas je sladko pretresla prekrasna X-ova poezija „O nevihti“. Gospica Krajčeva iz Grahovega ima redek deklamatoričen talent; tako občutke zlivati v besede je umeteljno. Naj se nam izpolni ž njo i v prihodnje naš up!

Nenavadno precizno peli so se ta večer dobri, novi zbori in čveterospev pod marljivim Drmeljevim vodstvom. Dvospev ljubkih sestric, gospé Gasparijeve in gospodičine Šviglove, in samospev g. Bartelja pa, no to nas je pa kar nebeško zamaknilo. Idite, slovenske ženke in dekleta, pojte, pojte slovenska nadarjena ženska grla tako občutno, prepričevalno in samozavestno: „Da rojena sem Slovenka . . .“ in kmalu stopimo velik korak naprej v našem narodnem družabnem življenji!

In tudi igra! No, ta nenavadna veselost, ta trajen, hvaležen vtis se nij mogel niti misliti, kdor pozna „Pridige izza gardin“ pa naše občinstvo. Igra sama na sebi je pikantna in polna hitrega dejanja! Gospice: Krajčeva, Obrezova in Šviglova, gospodje Kraševec, Resman, Turšič in Žebré igrali so v celoti, da je težko kje kaj boljšega želeti. V istini domača muza je lehko zadovoljna na takšne uspehe.

Zgorej uže sem omenil, da nij bilo navadno obiskovalcev. Prav žal bodi mlačnežem in nemarnežem za lepi večer! Sploh pa s tem naše izredno omikano, napredno in v dobrem glasu narodno občinstvo skazuje malo spoštovanja za domačo reč in nje razvitek. Pomislite, kaj smo, kako težko životarimo, kako težavno kaj lastnega osnujemo sebi na veselje, narodu pa v napredek: in takšna mlačnost! — E, e kaj bode še na frišnem drevesu, če se to pričenja na suhem! Proč s takšno letargijo, osobnimi kapricami in neopravičenimi predsodki v javnem narodnem življenji. D.

Iz Dutovljan 18. maja. [Izv. dop.] Zemlja nam je zopet zagrnila moža, ki je svojemu rodu v svojem krogu mnogo koristil. Poročati moram tužno vest, da smo v 15. dan t. m. izročili zemlji jako priljubljenega našega dušnega pastirja Jarneja Brenceta. Mož je bil velik prijatelj vsacemu napredku ter žrtvoval zanj rad vse svoje imetje. Podpiral je vrlo vse slovensko novinstvo; nij bilo časnika, ne knjige, da bi jo on ne bil kupil, samo da podpira. Mnogo se mu zahvaljuje občina za njegovo vneto delovanje v kmetijstvu. Koliko sadnih drevesec je s svojo udano mu šolsko mladino zasadil! Kako se je trudil celo svoje tukajšnje bivanje za šolo. Očetovsko je skrbel za cerkev, šolo in občino. Visoki možje so takoj spoznali njegovo neumorni trud, opazovali ga in spodbujali; ali spodbuje nij trebalo; svitli cesar so sami spoznali njegove velikanske zasluge ter podelili mu zlat križec s krono za šolske zasluge. Naša občina čuti tudi udarec, ki jo je zadel. Mnogo siromakov je pokojni č. gospod nasitil in oblekel, kajti darežljivost njegova in gostoljubnost sta poznati daleč čez kraške meje.

Radi svoje delavnosti si je pokojni nakopal dolgo bolezen, katera nam ga je prezgodaj pahnila v hladni grob.

Porodil se je pokojni na Dovjem na gorenjem Kranjskem v 11. dan meseca avgusta 1820. leta. Iz vedno veselega lica sijala je postrežljivost in usmiljenje. Kako je ljubil svoje ovčice, vemo samo mi, ki objokujemo britko zgubo. Tako priljubljenemu so napravili mnogobrojni prijatelji in žalujoče ovčice pogreb, kakeršnih je Kras še malo videl. Na zvoniku je visela črna zastava, ravno tako na župnijskej hiši. Krsto in sveče ob njej nosili so možje iz starešinstva. Iz vseh krajev so prišii ljudje, da vidijo zadnjo pot toliko priljubljenega gospoda. Ko so nosilci izšli s krsto iz hiše, zaplakalo je vse to ljudstvo na glas in nij se dalo potolažiti.

Cerkev je bila polna, da še nikoli tako in zunaj je moralo ostati še nad dve tretjini ljudstva. Po končanih mrtvašnicah zapel je sosednji tomanjski kvartet pod vodstvom veščega nadučitelja gosp. B. Beningarja „Blagor mu“; čestiti gospod župnik Sila pa je stopil na leco in v ginljivem govoru narisal življenje pokojnega; ali ljudstvo je tako glasno jokalo, da je mogel le tako vešč govornik nadaljevati. Sprevod bil je velikansk. Križ je nosil občinski starešina, za njim je stopala šolska mladina. Za temi je nosil g. župan Štok velikansk venec s trobojnimi slovenskimi trakovi z napisom: „Žalujoča občina“. Zdaj je došlo 28 č. g. duhovnov na čelu jim g. župnik Koman.

Krsto je nosilo šest mož iz starešinstva, druzih šest pa je nosilo sveče; ob strani je bilo tudi šestero deklic z lepimi šopki. Za krsto je hodila rodovina z vencem z napisom: „M. Debelak in sorodniki prijatelju g. Jarneju“. Za temi duhovščina, mej kojo sta bila odlična v. č. msgr. dr. Šust kapitularmi vikar in kanonik Strk; koj za temi pa učitelji in razne deputacije. Dalje so bili v redu žandarji naše postaje, fantje, možje, dekleta, in slednjič pa žene. Lepega reda se ne da opisati; zahvaliti se moramo izrečno gg. L. Žvabu, županu Štoku in nadučitelju Beningerju, da so toliko trudili in poskrbeli vse, da je bil najlepši red. Tako smo došli na pokopališče, ki je bilo denes premajheno za spremljevalce. Ko so spustili krsto v grob, plakali so vsi došli in domačini, ter polagoma in mirno odšli želeči pokojnemu večni mir in pokoj. —K—.

Iz Gradca 21. maja. [Izv. dop.] (Zemljiščni davek v ptujskem okraji.) Da se nekoliko razvidi, kaj je temu krivo, da se je zemljiščni davek v ptujskem okraji tako velikansko pomnožil, prijavimo v sledečem izjavo gg. Lipolda in Ferka, udov c. kr. deželnega reklamacijskega odbora, v 4. seji tega odbora dné 6. maja t. l. To izjavo naj bi si ptujski nemčurji in renegatje in udje fakcijozne opozicije prav vestno prebavili in vzkliknili bi naj: grešili smo! Glasi se pa:

„Ptujski okraj razdelil se je v dve okrožji. I. okrožje obsega 207 občin v višjem, II. okrožje pa 48 občin v nižjem cenilnem redu. Pri tej uvrstitvi nij videti nikake doslednosti; nij se gledalo na zemljo in njeno lego, ne na to, koliko imajo pridelki vrednosti in veljave: temveč meje so se postavljale kar svojevoljno in uvideti nij najmanjšega vodila, po kojem bi se bilo ravnalo; pozneje so se te meje zopet prestavljale, to pa tako čudno, da se nahajajo nekatere občine II. razreda, p. občini Dolena in Kosminee, kakor zagozde, občina Lašina ob hrvatskej meji pa čisto na samem v I. okrožji. Le tako se je moglo zgoditi, da se na občine I. okrožja, ki mejijo na severnej strani z II. okrožjem, dalje na nekaj občin, ki se na vzhodu hrvatske meje dotikajo, pri cenitvi nij toliko oziralo, kolikor bi se bilo moralo: če bi se premislilo, da se nahajajo v teh občinah precej visoki hribi in strmi bregovi; da nijso te občine, kar se tiče zemlje in njene lege in tega, koliko se pridela in kako se pridelki pospravljajo in izvažajo in v zadevah vremena nič na boljšem, kakor občine II. okrožja.

Dalje sta poročevalca v gospodarskih in gozdnih zadevah pridelke tega okrožja veliko previsoko ocenjevala. Pri reklamacijskih obravnavah se je pa poročevalec v gospodarskih zadevah na reklamacije in ugovore le malo, poročevalec v gozdnih zadevah pa čisto nič oziral, in naj so bili ugovori in prijavljeni vzroki še tako tehtni, temveč odločil je — to se razvidi iz sestavkov — po najbolj priročnem načinu, da je namreč **vse** ugovore in reklamacije kratko odbil.

Znano je, kako slabo je ptujsko polje; a cenilo se je tako, kakor da bi imelo na globoko rodovitne zemlje, da bi bilo zadosti vlažno in da bi se ugodni pridelki dobivali in nij se nikakor oziralo na to, da se nikakor ne morejo primerjati vzorna polja I. in II. vrste s plitvo, prodno in suho zemljo ptujskega polja.

Posledek cenitve je torej tukaj neizmerno visok in če tukaj visoki reklamacijski odbor ne pomaga: nevarni posledki nikakor ne bodo dolgo izostali.

Loke in otoke, ki nijso drugo, kakor po Dravi nanešene prodne sipine, uvrstil je gozdni poročevalec v gozde, pri reklamacijskih obravnavah pa vse ugovore odbil.

Odsek se je torej v prvej vrsti oziral na te razmere in ocenjeval sestavke, pri katerih so mu krajne razmere znane, ter je stavil svoje predloge tako, da se davek v teh občinah nekoliko zniža, ker je očividno previsoko nastavljen. To se strinja tudi popolnoma s sklepom in ukazom visokega centralnega odbora, da se naj ostrosti polajšajo, kjer bi se takove nahajale.

Da so se pri cenitvi napake nahajale, razvidno je tudi iz tega, da se je ravno v ptujskem okraji cenjeni čisti dohodek tako znatno pomnožil proti katastralnemu čistemu dohodku.

Dalje je še omeniti, da se je cenitev v različnih časih po različnih poročevalcih godila, da torej nikakor nij misliti, da bi se bilo pri jednakih razmerah jednako ocenjevalo, da torej cenitvi doslednosti manjka. Slednjič je še opomniti, da je cenitev in reklamacije vedno isti poročevalec opravljal, da torej pri reklamacijah svoje službe nij nepristrano izvrševati zamogel, ter da se je skrbno ogibal pritožbe na mestu samem preiskovati.

Posledek tacega, odkritosrčno rečeno, nikakor ne opravičenega postopka, je: čisti dohodek tega okraja se je zvišal za več, kakor 300.000 gld., a pri reklamacijah znižal le za 2%. Vse to je tudi osvetil okrajni zastop ptujski s svojim vsakako resničnim poročilom od dné 15. junija 1881.“

Kako se bodo reklamacije tega okraja rešile, poročal vam bodem o svojem času. Omenim naj še samo, da so se cenitve vršile, ko so nemški (?) kolovodje v okrajnem zastopu večino imeli ter da se je zgoraj imenovano poročilo od 15. junija 1881 od večine zdanjega zastopa sklenilo.

Slovenci, kje so vaši prijatelji?!

Z Dunaja 23. maja. [Izv. dop.] (Iz gospodske zbornice. Volitve v delegacije.) Gospodska zbornica razpravljala je včeraj o carinskem cenilniku. Kakor sem uže poročal, nij bilo dvomiti, da bode večina gospodske zbornice zakonski načrt o carinskem cenilniku vzprijela, kakor je bil dogovorjen z Ogrsko, to je, da bode za vladno predlogo brez Hallvichevega dostavka glasovala. In tako je tudi bilo. Razprava nij imela posebne zanimivosti, čeravno je več ur trajala. Levičarski pairi glasovali so dosledno proti carinskemu cenilniku. Dvema levičarskima govornikoma pl. Plenerju in baronu Königswarteru tudi grofa Leona Thuna resolucija nij bila po godu, ki zahteva, naj se, dokler nij izgotovljena arlberška železnica, avstrijska vlada z ogrsko dogovori o tem, kako naj se v Predarlsko po najnižji ceni uvažava žito vsake vrste brez carine, ter da naj se to tudi drugim deželam dovoli, ki so v istem geografičnem položaji kot Predarlska.

Finančni minister dr. vitez Dunajevski in trgovinski minister baron Pino pobila sta levičarske govornike stvarno in temeljito. Grof Falkenhayn govoril je za Thunovo resolucijo. Slednja bila je tudi od cele zbornice razen dveh glasov vzprejeta. Proti glasovala sta samo Plener in Königswarter. Predsednik grof Trauttmannsdorf

spomnil se je smrti člana gospodske zbornice barona Rizyja.

Zakon o carinskem cenilniku pride menda uže v sredo v državno zbornico. Vlada in avtonomisti prizadevajo si Tirolce, Dalmatince in še nekatere druge pridobiti, da glasujejo za vladno predlogo brez Hallvichevega dostavka. Klub pravega središča dela baje največje potežkoče in menda bo vlada primorana konservativnim Nemcem zopet nekaj obljubiti. Z veliko radovednostjo pričakuje se torej glasovanje o carinskem cenilniku v državnem zboru.

Ta teden imajo se tudi vršiti volitve v delegacije. Čehi in Pemci posvetovali so se uže o tej volitvi, ter postavili svoje kandidate. Pemci imajo v državnem zboru samo še dva poslanca več nego Čehi. Ker so češki liberalni Nemci nespravljivi, bodo gotovo tudi zopet izvoljeni sami Herbstovci v delegacije. Zato jih je preparirala „N. Fr. Pr.“ Vest, da so Čehi svojim nasprotnikom ponudili kompromis, pa nij resnična, ampak izmišljotina nemško židovska.

Domače stvari.

— (Binkoštne počitnice.) Zaradi nenavadnega širjenja nalezljivih otroških boleznij kakor: ošpic, osepnic, škrlatice in otekanja vratnih bezgavek (Halsdrüsenanschwellung) mej šolsko mladino je ljubljanski šolski svet po nasvetu stalne komisije za šolsko zdravstvo ukrenil in ukazal, da naj se Binkoštne počitnice na vseh mestnih ljudskih šolah raztegnejo od dne 25. t. m. do 1. junija, na mestu po postavi določenih: od Binkoštne sobote do srede po Binkoštih. Mej tem časom se bodo šolski prostori čedili, zračili in desinficirali.

— (Zrelostni izpiti na učiteljišči.) Prihodnji mesec prično se na tukajšnjej pripravnici za učitelje in učiteljice zrelostni izpiti in sicer na pripravnici za učiteljice pismeno od 5. do 10. junija; na pripravnici za učitelje pismeno od 12. do 17. junija; — ustni izpiti vršili se bodo na pripravnici za učiteljice dne 1., 3. in 4. julija, na pripravnici za učitelje pa dne 15. julija popoludne in 17., 18. in 19. julija.

— (Občni državljanski zakonik.) Uredništvo „Slovenskega Pravnika“ namenilo je izdati občni državljanski zakonik v slovenskem prevodu in sicer v malej žepnej obliki. Objavilo se je naročilo, a kakor poroča slednja številka „Slov. Pravnika“, oglasilo se je do zdaj samo 150 naročnikov; da bi bila taka izdava možna, treba najmenj 500 naročnikov. Ker bi bila cena, okolo 1 gld., silno nizka, opozarjati moramo slovenske juriste in župane, naj bi se kmalu oglasili pri uredništvu „Slov. Pravnika“. Istinito, škoda bi bila, če bi se ne obistinila ta namera.

— (Istinito domoljubje.) Pred nekaj dnevi bil sem v „Narodnej gostilni“ g. Ivan Korošca pri sv. Petru na Notranjskem. Videč škrabec za prostovoljne darove „Narodnemu domu“ na zidu, poprašam rodoljubnega prijatelja, kako napreduje nabira. Komaj zaupam svojim očem, ko mi Korošec pomoli izkaz nabranega denarja celih štirideset goldinarjev rekoč: „jaz delam škrabcem in kegljiščem, katerega sem letošnje poletje „Narodnemu domu“ prepustil in to je zdaj uspeh“. Značajni in delavni mož je vse časti in poznemanja vreden! Vivant sequentes! D.

— („Ljubljansk pohajkovalec“) piše: Ljubi ljudje z dežele! Zdaj je čas, ko hodite na božja pota, veliko se vas vidi po Ljubljani. Vi vsi, in tudi tisti, ki nijmajo navade hoditi na božji pot, potrudite se v Ljubljano, postavim zdaj za binkoštne praznike. Dana vam je tukaj lepa prilika, prepričati in učiti se, kako se popravlja most. Vsak stebriček, vsak poprečnik pride posebe na vrsto. Po vsakem delcu prenehajo nekoliko delavci, napravijo tabak, kadar pa treba prelagati bruno, pošljejo po „janeževca“ in to vse za to, da more vsakdo gledati in opazovati, kako se popravlja most. Res je, da to popravljanje traja uže tri tedne in da je mnogim jako neprilično, ker ves čas ne morejo z vozom preko mostu in bodo morali čakati še tri tedne, — da trgovci in obrtniki, ki stanujejo okrog tega mostu, spadajočega v progo državne ceste na Dolenjsko, trpé veliko škodo, ali vse to ne odvaga koristi, katera priraste občinstvu s tem, da se navadi popravljati mostove. Ne manjka se gledalcev in tudi take sem uže videl, ki so imeli v rokah knjigo „De bello gallico“ in primerjali gradbo tega mostu s podrobno popisanim Cezarjevim preko Rene. Čul sem gledalce tudi govoriti, da se drugod taki mostovi popravijo v 14 dneh in da se prične delo od obeh stranij ob jednem, tu pa mora menda uže tako biti, da se ne dela prehitro in — — —. Obiskovalcem na prid povem, da govorim o Št. Jakobskem mostu v Ljubljani.

— (Občni zbor delavskega podpornega društva za bolne in onemogle) vršil se je zadnjo nedeljo popoludne ob 2. uri v čitalničnej restavraciji v navzočnosti 60 udov. Društveni predsednik g. Bonač osvetljuje delovanje društva v pretečenem letu in izreka kranjskej hranilnici za podeljeno podporo 100 gld. zahvalo, čemer zbor jednoglasno pritrdi. Dohodkov je imelo društvo 3385 gl. 16 kr., stroškov pa 964 gl. 52 kr., tedaj je ostalo premoženja 2420 gl. 64 kr. Od stroškov porabilo se je 692 gl. 20 kr. za podporo 42 bolnih udov. Gosp. Valentinu Grčarju, kateri je skozi dvanajst let res požrtvovalno in z velikim trudom opravljal posel društvenega blagajnika, kateri pa odslej ne more več opravljati tega posla, izreče občni zbor zasluženo zahvalo. V odbor so bili voljeni: za predstojnika g. Bonač, za namestnika g. Kovačič, za računovodjo g. Grilec, za blagajnika g. Žgank. Za pregledovalce računov gg. Delakorda in Kvas. Tedenska podpora za bolne je 3 gl. Pisarna društva pa je v čitalničnem poslopji, kjer se vsako nedeljo in praznik sprejemajo novi udje. Ker društvo jako uspešno deluje, zasluži pač obče podpore. Društveni zdravnik je g. mestni odbornik dr. Derč.

— (Razpisane ustanove.) Pri baron Karol Flödniggovi ustanovi za slepe v odgojilnici za slepe v Lincu je za šolsko leto 1882/83 več mest praznih. Za to ustanovo smejo prositi ubogi, brezpomočni, na Kranjskem rojeni otroci, posebno sirote obojega spola, ki so sicer izobražljivi, ter so najmenj sedem, toda ne več kot dvanajst let stari. Otroci, katerim se ustanovna mesta podele, morajo s seboj prinesti vsakdanjo in praznično obleko, troje srajc, dva para nogovic, dva para čevljev in nekoliko žepnih robcev. Starši ali njih namestniki morajo jih pripeljati v Ljubljano, od koder jih na ustanovne troške v odgojilnico spremi poseben varuh. Starši ali njih namestniki, ki hočejo za svoje otroke ali varovance prositi, morajo svoje prošnje, katerim naj priložijo krstni list, spričevalo o stavljenih kozah in ubožni list, potem zdravnikovo spričevalo o otrokovem zdravji in o njegovej izobražljivosti po dotičnem okrajnem glavarstvu, v Ljubljani pa po mestnem magistratu do konca meseca junija t. l. podati c. kr. deželnej vladi.

— (Slavnostna dvorana društva „Kolo“) v Zagrebu je popolnem dovršena, kar se tiče tesarskega dela. Ta zgradba 50 metrov dolga, 25 metrov široka in 14 metrov visoka bode vseskozi okinčana s smerečjem in zelenjem, narodnimi zastavami, grbi, podobami in zrcali ter razsvitljena s plinom, ki je baš v ta namen napeljan. Dvorana ima šest vhodov in je zavarovana za 5000 gld.

— (Slov. literarno društvo na Dunaji) ima v petek 26. maja svoj 11. redni zbor v Kaiserjevej gostilni „pri sv. Trojici“ (III. Ungarg. 27) — začenši ob 8. uri zvečer z naslednjim dnevnim redom: 1. prečita se zapisnik poslednjega izrednega občnega zbora; 2. „Kaj je jezikoznanstvo, kaj filologija?“ bere g. Š. 3. „Kitica slovenskih vraž“, bere g. Al. Hudovernik. 4. Slučajnosti. Na ta zbor vabi vse gg. ude in prijatelje uljudno odbor.

— (Razpisana) je učiteljska služba na jednorazrednici na Brdu do 20. junija t. l. Plače 400 gld. in prosto stanovanje. Dalje služba na dverazrednej ljudskej šoli v Srednjej vasi v Bohinji do 16. junija. Plača 400 gld., prosto stanovanje in posebne prekliciljive nagrade 20 gld.

— (Žakyně [šolarice] v pěti dílech svêta) je nadpis nam doposlanej knjigi, katero je v francoskem jeziku spisala Eliza Berthet, a v češčino preložil Adolf Potuček. Ta po francoskej akademiji „Monthyonovim“ darilom nagradjena knjiga namenjena je mlajšemu ženskemu svetu in prinaša jako lepe povesti s primernimi podobami, sploh gradivo, ki pospešuje blage čute in vzbuja domoljubje. Prvi zvezek, ki velja 36 kr., obsega povest „Darinka, mala Črnogorka“ in začetek povesti „Daphna, mala Grkinja“. Ker je knjiga res lepa, priporočamo jo vsacemu, kdor razume češki, osobito pa opozorujemo naše pisatelje, naj bi morebiti prevod oskrbeli za našo slovensko mladino, katerej bi bile te povesti pravi zaklad. Knjiga se naroča pri založniku Adolfu Potučeku v Pragi, Královska třida čislo 7. nové.

Vabilo k izletu „Sokola“ v Zagreb Binkoštno nedeljo dne 28. maja 1882. l. vdeležujoč se slavnosti 20letnice hrvatskega pevskega društva „Kolo“. (Pri vsakoršnem vremenu.) Red: 1. Sokolovci zbirajo se v soboto dne 27. maja t. l. do 12. ure v noči v čitalničnej restavraciji ter odidejo ob ½ 1. uri čez polunoč skupno na kolodvor južne železnice, od koder se odpeljejo točno ob 1. uri 20 minut s poštnim vlakom v Zagreb. 2. Priti je v polnej društvenej opravi s plaidom ali vrhno suknjo v jarmenu povito. 3. Ko se vpelje vlak v zagrebško postajo, trobijo vsi Sokolovi trobentači skupaj društveno koračnico kot pozdrav. 4. Pozdrav došlih društev strani bratov Hrvatov. 5. Odzdrav „Sokola“ in drugih društev. 6. Uhod v slovesno okinčano mesto Zagreb z godbo. — Legitimacije za znižano voznino dobivale se bodo v petek 26. in v soboto 27. t. m. pri blagajniku g. J. Gebi v Slonovih ulicah.

V Ljubljani, dne 22. maja 1882.

Odbor „Sokola“.

Razne vesti.

* (Novo mesto.) Cesar je dovolil, da se trg Urfahr (predmestje pri Lincu) odsle imenuje mesto.

* (Trdnjava Kraljevi gradec) v Češkej, ki itak nij bila niti znamenita niti važna, bode se opustila in trdnjavino ozemlje pripade mestnej občini v last in to pod jako ugodnimi pogoji.

* (Inženir Lesseps), oče sueškemu kanalu, postal je tudi oče svojemu desetemu otroku. Lesseps je 77 let star in še popolnem čil in nerazrušljivega zdravja.

Meteorologično poročilo.

(Pregled čez pretečeni teden.)

Barometer: Barometrovo stanje je bilo v pretečenem tednu srednje in sploh le za 0·35 mm. nižje, kot srednje stanje vsega leta; znašalo je namreč 734·95 mm. in je bilo samo v sredo in četrtek nadnormalno. Z ozirom na srednje stanje vsega tedna je imel barometer v vtorek, sredo, četrtek in petek nadnormalno; v ponedeljek, soboto in nedeljo pa podnormalno stanje. Najvišje srednje stanje, 737·08 mm., je imela sreda; najnižje, 733·29 mm., ponedeljek; razloček mej maksimom in minimom srednjega stanja je torej znašal samo 3·79 mm. Najvišje v vsem tednu sploh, 737·90 mm. visoko, je stal barometer v sredo zvečer; najnižje, 732·05 mm. visoko, v soboto opoludne; razloček mej maksimom in minimom vsega tedna sploh je torej znašal 5·85 mm. Največji razloček v stanji jednega dne, za 2·52 mm., je imela sobota; najmanjši, za 1·07 mm., nedelja.

Termometer: Srednja temperatura pretečenega tedna je znašala + 10·8° C. in je bila vsak dan podnormalna; z ozirom na srednje stanje vsega tedna je bila temperatura v petek, soboto in nedeljo nadnormalna; v ponedeljek, vtorek, sredo in četrtek pa podnormalna. Najvišje srednje stanje, + 14·3° C., je imela nedelja; najnižje, + 8·9° C., vtorek; razloček mej maksimom in minimom srednjega stanja znaša torej 5·4° C. Najvišja v vsem tednu sploh, + 20·4° C., je bila temperatura v nedeljo opoludne; najnižja, + 6·4° C., v ponedeljek zvečer in v četrtek zjutraj. Največji razloček v temperaturi jednega dne, za 11·4° C., je imela nedelja; najmanjši, za 5·0° C., vtorek.

Vetrovi pretečenega tedna so bili v primeri z vetrovi prejšnjih tednov močnejši; v prvej polovici tedna so prevladovali severni, v drugej pa južni vetrovi. Z največ, namreč s 43%, je bil zastopan „jugozahod“, z 28·5% „burja“, s 14% „vzhod“, z 9·5% „gorenjec“, s 5% „jugovzhod“.

Nebo je bilo vsled srednjega stanja barometrovega posebno v prvej polovici tedna precej spremenljivo; v 52·5% „jasno“, v 33·3% „oblačno“, v 14·2% pa „deloma jasno“ in „deloma oblačno“.

Vreme je bilo pretečeni teden sicer nekoliko nestanovitno, vender precej suho; deževen je bil jeden sam dan in še takrat je palo le za 0·80 mm. dežja.

Dunajska borza

dné 24. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld.	45	kr.
Srebrna renta	77 „	10	„
Zlata renta	94 „	20	„

1860 državno posojilo			130	„	80 „
Akcije narodne banke			825	„	— „
Kreditne akcije			343	„	70 „
London			119	„	80 „
Srebro			—	„	— „
Napol.			9	„	50 „
C. kr. cekini			5	„	65 „
Državne marke			58	„	55 „
4% državne srečke iz l. 1854		250 gld.	119	„	75 „
Državne srečke iz l. 1864		100 „	174	„	— „
4% avstr. zlata renta, davka prosta			94	„	20 „
Ogrska zlata renta 6%			119	„	85 „
„ „ „ 4%			89	„	20 „
„ papirna renta 5%			86	„	90 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.			104	„	— „
Dunava reg. srečke 5%		100 gld.	114	„	— „
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi			119	„	50 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice			99	„	— „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice			106	„	50 „
Kreditne srečke		100 gld.	176	„	75 „
Rudolfove srečke		10 „	20	„	— „
Akcije anglo-avstr. banke		120 „	127	„	— „
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.			227	„	50 „

Št. 5839. (327—3)

Razglas.

V četrtek dné 1. junija 1882 ob 10. uri dopoludne se bode jedna stara mestna gasilnica za dva konja po očitnej dražbi in za gotovo plačilo tistemu, ki bo največ ponudil, prodala.

K tej prodaji vabijo se kupci določene uro v mestno shrambo pred Prulami.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 16. maja 1882.

Župana namestnik: Jeras.

Umetne (55—26)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem amerikanskem zistemu v **zlatu, vulkanitu** ali **celulojidu** brez bolečin.
Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin

s prijetnim mamilom

zobni zdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega mostu, v I. nadstropji.

Naj se poskusi sreča

pri velikem od **države garantiranem Hamburškem denarnem srečkanji,** pri katerem se

8 milijonov 634.275 mark

dobiti mora.

To najnovejše denarno srečkanje obstoji iz 7 razredov in ima **93.500** originalnih srečk, od katerih **47.600** — torej nad polovico — dobiti mora.

Največji dobitek znaša ev.

400.000 mark.

Specijelno so dobitki razvrsteni naslednje:

1	premija	à m.	250.000	3	dobitki	à m.	8000
1	dobitek	„ „	150.000	3	„	„ „	6000
1	„	„ „	100.000	54	„	„ „	5000
1	„	„ „	60.000	5	„	„ „	4000
1	„	„ „	50.000	108	„	„ „	3000
2	„	„ „	40.000	264	„	„ „	2000
3	„	„ „	30.000	10	„	„ „	1500
4	„	„ „	25.000	3	„	„ „	1200
2	„	„ „	20.000	530	„	„ „	1000
2	„	„ „	15.000	1073	„	„ „	500
1	„	„ „	12.000	101	„	„ „	300
24	„	„ „	10.000	27069	„	„ „	145
			itd.	itd.			

Žrebanje dobitkov je načrtno uradno napravljeno.

K prvemu velikemu žrebanju tega denarnega srečkanja velja

cela originalna srečka samo 6 mark ali gl. a. v. 3.50
pol originalne srečke „ 3 marke „ „ „ „ 1 75
četrt „ „ „ „ 1½ „ „ „ „ „ —.90

in te od **države garantirane originalne srečke** pošiljamo **proti vpošiljatvi zneska** v bankovcih ali s poštno vplačitvijo v najoddaljenejše kraje franko. Mali zneski se morejo tudi v poštnih markah poslati.

Hiša **Wehling & Comp.** je v kratkem času svojim interesentom velike dobitke po 150.000 mark, več po 30.000, 5000 itd. izplačala in tako mnogo k sreči obilih družin pripomogla.

Vsak udeleženec dobi na naročilo oficijelen načrt, iz katerega se razdelitev dobitkov, kakor tudi vloge posamnih razredov razvidijo.

Izplačevanje dobitkov izvrši se vselej natanko in pod državno garancijo.

Uže naprej se more pri tem na **najsolidnejšej podlagi** ustanovljenem podjetji računiti na živahno udeležitev in prosimo torej, da vsa naročila moremo izvršiti, naj se nam naročila **prav kmalu** in **vsakako** pred

31. majem

pošljejo.

WEHLING & C.,
Haupt-Lotterie-Comptoir,
HAMBURG. (303—5)

Poslano. (54—18)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
IZ GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuće piće,
I kas izkušan lek proti trajnom kašlju plućevine i želudca bolesti grkljana i proti měhurnim kataru,
kas i slasticah za probavils (PASTILLEN)
nalazi se kod Hinke Mattonija (Karlovi vari u Českoj).

P. n.

Jemljemo si čast s tem naznanjati, da je gospod **Fran Schantel** po prijaznem sporazumljenji naše zastopstvo za Kranjsko zopet prevzel.

Vodstvo zavarovalnice „ANKER“.

Na Dunaji, dné 1. maja 1882. (333—2)

Na cesarja Josipa trgu.

Jutri v četrtek ob 4. uri popoludne in ob 8. uri zvečer
dve zadnji predstavi.
VELIKI CIRKUS
dobro izurjenih **opic, psov in kozá.**

Vstopnina: I. prostor 30 kr., II. prostor 20 kr., III. prostor 10 kr., — Vojaki in otroci plačajo polovico na prvih dveh prostorih, na III. prostoru 6 kr. (342)

OZNANILO.

Usojam si p. n. občinstvu naznanjati, da sem svojo

odvetniško pisarno

danes odprl.

V Postójini, dné 20. maja 1882.

Dr. Ivan Pitamic,
odvetnik.

(335—2)

Dr. Sprangerjeve

kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet,

pomagajo takoj, če ima človek krč v želodci, migrêno, feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli, če ima krč v prsih, mastno zgago. Telo se hitro sčisti. V bramorjih razpusti bolezensko tvarino, odvajajoč črve in kislino. Davici in tifusu vzamejo vso zlobnost in vročino, če se zavživajo po ½ žličke vsako uro, ter varujejo nalezljivosti. Človeku diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskusi z majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdravilo, katero prodaja lekarnar g. **J. Svoboda** v Ljubljani, à flacon 30 in 50 kr. av. velj. (247—89)

Gospodičino ali vdovo,

s posestvom ali večjim premoženjem, si želi mladenič v 25. letu svoje starosti, kupčevalec, priljudne vnanjosti in s 10.000 gld. premoženja v zakon. — Le resnične ponudbe (s sliko in navedenim premoženjem) naj se pošilja pod naslovom „*Radoslav*“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“. — (Zagotovi se zamolčanje in vrnitev slik.) (332—2)

Tujci:

24. maja.

Pri **Slonu:** Koder s Slapa. — Schnabel iz Gradca. — Pugar iz Gradca. — Mentes z Dunaja. — Baron Dobrinović iz Kasla. — Kapstein iz Sijofoka. — Heller z Dunaja. — Lederer z Dunaja. — Čerrice. — Heller z Dunaja. — Barthelme iz Kočevja. — Hofgradca.

Pri **Maliči:** Purgar iz Gradca. — Mentes z Dunaja. — Sinnet s Kasla. — Kapstein iz Sijofoka. — Reiter iz Gradca. — Lederer z Dunaja. — Čeležnik iz Beljaka. — Barthelme iz Kočevja. — Hofmannsthal iz Trbiža.

Umrli so v Ljubljani:

22. maja: Josip Bizjak, gostač, zdaj kaznenec na gradu, Ulica na grad št. 12, za oslabenjem možganov.

23. maja: Karolina Hinterlechner, čevljarjeva žena, 32 let, Rožne ulice št. 25, za sprijenjem krvi. — Peter Noč, delavec, zdaj kaznenec, 24 let, Hrenove ulice št. 13. — Marija Mekinec, gostija, 67 let, Križevniške ulice št. 7, za starostjo.

24. maja: Ema Hengthaler, mestnega blagajnika hči, 21 let, Dunajska cesta št. 23, za jetiko.

V deželnej bolnici:

21. maja: Anton Sekol, gostač, 78 let, za oslabenjem pluč.

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se *vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje,* kajti to je *glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše* ***domače sredstvo,*** da se *prebavljenje* uravna, da se pravo *mešanje krvi* doseže, da se odstranijo *sprijeni in slabi deli krvi,* je uže več let *splošno znani in priljubljeni*

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz *najboljših, krepilno zdravilnih zelišč* jako skrbno, vpliva uspešno pri vseh *težavah pri prebavljenji,* osobito pri *slabem apetitu, napetji, bljevanji, telesnih in želodčnih boleznih,* pri *krči v želodci,* pri *prenapolnjenji želodca z jedmi, zaslinjenji, krvnem natoku, hemerojidih, ženskih bolečinah,* pri *bolečinah v črevih, hipohondriji in melanholiji* (vsled *motenja prebave);* isti oživlja *vso delavnost prebave,* napravlja *kri zdravo in čisto* in *telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje.* Vsled tega svojega izvrstnega vpliva je zdaj gotovo in priznano ***ljudsko domače sredstvo*** postal in se *splošno razširil.*

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. **Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.**

Vaše blagorodje!

Čutim se dolžnega, da Vam izrečem najboljšo zahvalo. Za februvarja uže boleham na želodčnej bolečini, zjedinjeno z neapetitnostjo in brezmirnimi nočmi. Obiskal sem uže mnogo zdravnikov brez uspeha. Le po moči „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ sem zopet opomogel, vplival je čudovito. Vsi moji znanci v tem kraji morejo to pričati in se čudijo nad mojim apetitom. Do zdaj sem si naročil tretjo steklenico pri gospodu Neusteinu v Plankengasse. Prosim Vas, da to moje spričalo po resnici objavite. Še jedenkrat presrčno zahvalo.

Spoštovanjem
Peter Springer,
vrtar v Gorenjem Sv. Vidu pri Dunaji,
Auerhofgasse 2.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, [naj povsodi izrečno **dr. Rosov zdravilni balzam** iz lekarne **B. Fragnerja v Pragi** zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno **dr. Rosovega zdravilnega balzama.**

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca **B. Fragnerja,** lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: **G. Piccoli,** lekar; **Vilj. Mayr,** lekar; **Jos. Svoboda,** lekar; **J. pl. Trnkoczy,** lekar. V Novem mestu: **Dom. Rizzoli,** lekar. V Kameniku: **Jos. Močnik,** lekar. V Kranji: **K. Šavnik,** lekar.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Isto tam:

Praško vseobčno domače mazilo,

gotovo in izkušeno zdravilo zoper prísad, rane in ulesa.

Dobro rabi zoper prísad, ustavljanje mleka in če postajejo ženske prsi trde, kadar se otrok odstavi; zoper abscese, krvava ulesa, gnojne mozoljčke, črmasti tur; zoper zanohtnico ali takozvanega črva na prstih; zoper obustavljanje, otekline, bezgavke, izrastke, morsko kost; zoper oteklino po prehlajenji in po putiki; zoper ponavljajoč se prísad v udih na nogi, v kolenih, rokah in lediji, če se noge poté in zoper kurja očesa; če roke pokajo in zoper kitam podobne razpokline; zoper oteklino, kadar je koga pičil mrčes; zoper stare rane in take, ki se gnojè; zoper raka, ranjene noge, vnetje kožice na kosteh itd.

Vsak prísad, oteklina, ukoščenje, napihnenje se kmalu ozdravi; kjer se je pa pričelo uže gnojiti, ule izsesa v kratkem in brez bolečin ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr. (142—8)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnozih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani nagluhost, in po njem se dobi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.